

Miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion på Sal- toftevej 2 og 3, 4295 Stenlille

Udvidelse af svineproduktionen fra 445,9 dyreenheder til 637,9 dyreenheder

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 15. oktober 2021. Godkendelsen skal tages op til revurdering om 8 år. Hvis andre arealer tages i brug til overførsel af husdyrgødning, skal dette altid anmeldes til Sorø Kommune inden arealerne kan bruges. Sorø Kommune skal herefter vurdere, om udspredning af husdyrgødning på de pågældende arealer kræver en godkendelse.

Ikke-teknisk resumé

Dyreholdets størrelse

Der er i dag en miljøgodkendelse til en årsproduktion på 8.970 slagtesvin (30-100 kg) og 8740 slagtesvin (30-102 kg), i alt 446,76 DE. Desuden er der godkendelse til 1 ammeko med 1 stk. opdræt. Der ønskes en udvidelse til 21.200 slagtesvin (28-110 kg).

Ændringer af byggeri og staldsystem

Den eneste ændring af byggeriet er at ventilationsafkastet forhøjes. Der sker ingen ændringer af staldsystemet, men der oprettes flere stipladser, og slagtesvinene bliver tungere inden de slagtes.

Anlægget og indretning heraf

Produktionen foregår i to stalde på henholdsvis 2760 m² og 2040 m². Bygningerne er 7,2 og 7,5 meter høje. Der er 2 overdækkede gyllebeholder á hhv. 3.000 m³ og 5.000 m³ på ejendommen. De er opført i betonelementer og ligger hhv. ca. 2 m og 3 m over terræn. Bygningerne er afskærmet af nyere beplantningsbælte som en del af den landzonetilladelse som var baggrund for etablering af stalden på Saltoftevej 2. Der er pt. ikke planer om ny beplantning på ejendommen.

Slagtesvinestalden Saltoftevej 2, den ældste del (Saltoftevej 2a) er indrettet med 2/3 fast gulv og 1/3 spalter. Den øvrige del af stalden på Saltoftevej 2 (Saltoftevej 2b) er indrettet med 1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 spalter. Saltoftevej 3 er indrettet på samme måde. Stalden på Saltoftevej 2 indeholder 13 sektioner, sygestier og udlevering. Stalden på Saltoftevej 3 indeholder 11 sektioner, sygestier og udlevering. Til slagtesvin er der i alt ca. 4800 stipladser.

Generelt for staldsystemet

Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Styring af fodring, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som kan medvirke til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder. Gødning håndteres udelukkende som gylle. Gyllen pumpes fra stalden til forbeholder, hvorfra det pumpes til gyllebeholderne.

Placering af dyreholdet

	Antal stipl.	Antal prod. dyr
Slagtesvin (Saltoftevej 2a)	884	3833
Slagtesvin (Saltoftevej 2b)	1768	7767
Slagtesvin (Saltoftevej 3)	2142	9600

Fodring

For at overholde kravet til bedste tilgængelige teknik vedrørende fodring, tildeles grisende lidt mindre fosfor i foderet end normen.

Håndtering af husdyrgødning

Al husdyrgødning fra produktionen er gylle. Gyllen opbevares i 2 overdækkede gyllebeholder med en samlet kapacitet på 8.000 m³.

Husdyrgødningen afsættes til 3. mand, hvor der i forbindelse med denne godkendelse gennemføres godkendelse af de udspretningsarealer der kræver godkendelse.

Transporter

I før situationen er der ca. 1006 transporter til og fra ejendommen, heraf er der ca. 61 % transporter med husdyrgødning og korn i høst. I efter situationen er der ca. 986 transporter til og fra ejendommen, heraf er ca. 60 % transporter med husdyrgødning og korn i høst. Smågrise transporter med lastbiler kommer fra Holbæksiden. Resten af trafikken går mod Sorø og motorvejen.

Støv, Støj og fluer

I forbindelse med udvidelsen vil der komme en større husdyrproduktion på ejendommen, som vil kunne give et lidt højere støv og støj niveau indenfor ejendommens grænser. Fluer bekæmpes efter gældende regler og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden. Evt. gener i form af støv, støj og fluer - forventes ikke at berøre naboer mv.

Arealoplysninger

Der hører ikke udspretningsarealer til bedriften. Gyllen afsættes via gylleaftaler på i alt ca. 577 ha udspretningsareal. Der er tegnet 2 aftaler om overførsel af gylle. Udspretningsarealernes beliggenhed fremgår af bilag 2.

Den ene gylleaftale der er indgået med Dyhr Jensen I/S. Arealerne tilhørende denne ejendom ligger i bl.a. Nitratklasse 2, hvilket betyder at de skal godkendes samtidig med denne miljøgodkendelse i en se-

parat miljøgodkendelse jf. husdyrgodkendelseslovens § 16. I denne godkendelse vurderes husdyrgødningens påvirkning af bl.a. vandmiljøet og naturarealer.

Arealerne tilhørende den anden ejendom, hvor der er indgået gylleaftale på, ligger i områder hvor de generelle regler for udspredding af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre miljøet mod påvirkninger. Der skal derfor ikke udarbejdes en særskilt miljøgodkendelse af disse arealer.

Lugt

Udvidelsen af produktionen ville uden lugtreducerende teknologi give problemer i forhold til byzone og enkeltbolig. Der er derfor taget ekstra forholdsregler for at reducere lugten. Dette er gjort ved at forhøje ventilationsskorstenene på begge stalde op til 8 m og indsætte miljøkors i aftrækkene. En supplerende lugtberegning (OML-beregning) viser, at lugtgenerne reduceres med 31 % ved disse tiltag. Hermed overholdes lugtgenekriterierne.

Ammoniakfordampning

I forbindelse med godkendelse af udvidelsen stilles der krav 30 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager i forhold til en referencestald. Desuden stilles der krav om, at produktionen skal anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT -Best Available Techniques). Dette krav er omsat til vejledende emissionsgrænseværdier.

	Maksimalt Kg NH ₃ -N år
BAT-emissionsgrænseværdi for eksisterende stalde	8.065
Det generelle ammoniakemissions krav på 30 %	8.728
Den beregnede ammoniakemission	7.443

Det valgte system overholder både BAT kravet og det generelle ammoniakkrav.

Påvirkning af naturområder

Anlægget ligger mere end 1000 m fra naturområder, omfattet af husdyrlovens § 7. Derfor skal der ikke foretages yderligere beregninger af produktionens påvirkninger af disse områder.

Omkring 600 m nord for staldanlægget er der et moseområde omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er foretaget en konkret ammoniakdepositionsberegning til mosens. Til dette moseområde er der en samlet belastning på 0,9 kg N/år fra anlægget. I forhold til belastningen fra den eksisterende produktion øges belastningen med 0,2 kg N/år. Mod vest, 300 meter fra staldanlægget, findes der en eng. Engen bliver belastet med i alt 2,9 kg N/ha fra anlægget. Merbelastning til engen er beregnet til at udgøre 0,9 kg N/ha.

Ammoniakdepositionen ligger således under den lovgivningsbestemte merdeposition, som ikke må overstige 1,0 kg N/ha pr. år på naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. En merbelastning med ammoniak på under 1 kg vil ikke medføre tilstandsændringer i naturområder. Merpåvirkningen på 0,9 kg ammoniak til den nærliggende eng, vil derfor heller ikke resultere i tilstandsændringer på engen.

Til illustration af anlæggets indretning, placering i forhold til naturområder og nabobeboelser er vedlagt følgende bilag:

1. Oversigtsplan og afløbsplan
2. Kortbilag 1 (anlæg, naboer, naturarealer)
3. Kortbilag 2 (beliggenhed af udspretningsarealerne)

I miljøvurderingen er der nærmere redegjort for de enkelte emner. Til denne er den supplerende lugtbe-
regning også vedlagt som bilag 4.

Meddelelse om miljøgodkendelse

Sorø Kommune meddeler hermed, i henhold til § 12, stk. 2 i husdyrbrugloven¹ miljøgodkendelse af en slagtesvineproduktion på 637,9 DE.

Sorø Kommune har med udgangspunkt i ansøgers oplysninger vurderet, at projektet kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger på miljøet og uden væsentlige gener for naboer med de opstillede vilkår.

Klagevejledning

Afgørelsen kan jf. husdyrgodkendelseslovens § 76 påklages af ansøgeren, Miljøministeriet, Sundhedsstyrelsen og en række foreninger og organisationer samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klagefristen for afgørelsen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er annonceret. Afgørelsen annonceres i Sorø Avis den 23. oktober 2013, og klagefristen udløber onsdag den 20. november 2013 kl. 15.30.

Eventuel klage over godkendelsen skal sendes til Sorø Kommune, Rådhusvej 8, 4180 Sorø. Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der har indgået i sagens bedømmelse.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal be-

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

mærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Natur- og Miljøklagenævnets behandler kun klagen, hvis klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret udgør 500 kr.

Gebyret bliver opkrævet direkte fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet starter behandlingen af klagen, når gebyret er betalt. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, vil klagen ikke blive behandlet. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.NMKN.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klageren får helt eller delvis medhold i klagen,
- 2) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, eller
- 3) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnet kun ændrer fristen for, hvornår tilladelsen skal være udnyttet, (fordi sagsbehandlingen i nævnet har taget tid) tilbagebetales gebyret dog ikke.

Et evt. søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter offentliggørelsen jf. § 90 i husdyrgodkendelsesloven.

Forannoncering

Ansøgningen, har i henhold til § 55, stk.3 i husdyrgodkendelsesloven været annonceret i Sorø avis den 7. maj 2013. Alle har kunnet komme med bemærkninger i en periode frem til den 28. maj 2013. En omboende har spurgt til evt. kommende lugtgener og bedt om at få afgørelsesudkastet i høring. Derudover har der ikke været bemærkninger fra offentligheden i forbindelse med forannonceringen.

Nabohøring

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger, naboer og andre der vurderes at have interesse i sagen, i 6 uger fra den d. 21. august til den 7. oktober 2013. Der er ikke kommet hørings-svar.

Offentliggørelse

Godkendelsen annonceres på www.soroe.dk og i Sorø Avis der uddeles tirsdag den 22. oktober og onsdag den 23. oktober 2013.

Venlig hilsen

Anita Carøe Henningsen
Agronom

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Gefion, v/ Piiil Krogsgaard E-mail: pkkr@gefion.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dnsoroe-sager@dn.dk
- DN-Lokalkomite v/Eva Nielsen, Parnasvej 36, 4180 Sorø. E-mail: parnasvej36@gmail.com
- Naturstyrelsen Nykøbing, E-mail: STO@nst.dk
- Naturstyrelsen. E-mail: nst@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Øst, E-mail: seost@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, E-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, E-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: post@sportsfiskerne.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, mkh@ka-net.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, E-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalforening, E-mail: soroe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1353 København K. E-mail: nbu@snm.ku.dk
- Hans Jørgen Jensen, Saltoftevej 6, 4295 Stenlille

Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgning og vedlagte miljøtekniske redegørelse.
2. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden to år fra denne godkendelse meddeles. Godkendelsen anses for udnyttet når bygge- og anlægsarbejder er iværksat. Påklages sagen, skal miljøgodkendelsen blot være udnyttet 2 år efter evt. klagesager er afsluttet.

Årsproduktionen

3. Godkendelsen omfatter en årsproduktion af 21.200 slagtesvin i vægtintervallet 28-110 kg svarende til 637,9 DE. Der tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

4. Fordelingen af dyr i forhold til staldindretningen skal være i overensstemmelse med nedenstående:

stald	staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Vægt kg		Antal DE
				Ind	Ud	
Saltoftevej 2 a	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	3833	884	28	110	115,33
Saltoftevej 2b	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	7767	1768	28	110	233,69
Saltoftevej 3	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	9600	2142	28	110	288,84
Sum						637,85

Ventilation

- Ventilatorer skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst efter hvert hold slagtesvin.
- Der skal være temperaturstyring på ventilationsanlæg, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.
- Der skal etableres miljøkors i ventilationsafkastene.
- Afkasthøjden skal forhøjes til 8 meter på alle afkast.
- Skiftes ventilationssystemerne i de eksisterende stalde, skal der vælges blandt de mest støjsvage og energieffektive på markedet. Datablad for det valgte system skal indsendes til kommunen til godkendelse, inden anlægget etableres.

Ammoniakreducerende tiltag

10. Der skal være fast overdækning på alle gyllebeholdere.

Fodringsvilkår vedr. fosfor

11. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end **12.723** kg P pr. år.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende vilkårs ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	21.200
Indgangsvægt, kg	28
Afgangsvægt, kg	110
FEsv pr. kg. tilvækst	2,84
Gram fosfor pr. FEsv.	4,5
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,59

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

Husdyrgødning

12. Alt husdyrgødningen fra produktionen skal overføres til 3. mands arealer. Arealerne der benyttes hertil, skal enten være godkendt efter § 16 i husdyrgodkendelse, eller kommunen skal have vurderet at en sådan godkendelse ikke er nødvendig.

Lugt

13. Vilkår 7 og 8 er en forudsætning for at kravene til lugt er overholdt. Hvis der alligevel efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der er væsentligt større end forventet ifølge

grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal iværksættes foranstaltninger til begrænsning af generne.

Transport

14. Transport af dyr til og fra ejendommen, samt levering af foder skal ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 08-18. Dog må i gennemsnit 2 transporter om ugen foregå i tidsrummet mandag til fredag kl. 05-08.

Uheld og risici

15. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden øjeblikkeligt anmelde dette til Alarmcentralen, på tlf. 112 og efterfølgende til Sorø Kommune, Fagcenter Teknik og Miljø 57 87 60 00 eller teknik-miljoe@soroe.dk.
16. Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, som skal udarbejdes senest ved miljøgodkendelsens ibrugtagning. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal være let tilgængelig for personalet på virksomheden, og personalet skal mindst en gang årligt gøres bekendt med planens indhold og placering.

Beredskabsplanen skal gennemgås mindst 1 gang årligt.

Støjkloder

17. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag –fredag Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 time)	Alle dage Kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag Kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag Kl. 7-18 (8 timer)		

55 dB(A)	45dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
----------	---------	----------	----------

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. (Midlingstiden angiver hvor mange timer der indgår i gennemsnitsberegningen i forbindelse med en støjmåling).

18. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt 1 gang årligt kræve dokumentation for at støjvilkår overholdes. Støjmålingen, skal udføres af et akkrediteret firma eller en certificeret person. Støjmålingen skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter, som aftales med tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

19. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
20. Virksomheden skal have en sikringsordning vedr. rottebekæmpelse.

Lys

21. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende vej. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentlige større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Støv

22. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der er væsentligt større end forventet ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal iværksættes foranstaltninger til begrænsning af generne.

Olie

23. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.
24. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Vand

25. Der skal anvendes vaskerobot til vask af stalde. Grisene skal drikke af drikkenipler der er placeret over trug eller over kopper.

Affald

26. Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund med opkant og uden afløb til kloak. Oplagspladsen skal være under tag, og indrettes således at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde farligt affald.
27. Medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.
28. Døde dyr skal afhentes af en autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr må ikke henligge mere end 8 dage på ejendommen med mindre de opbevares i en kølecontainer

Egenkontrol

29. Til kontrol af fodringsvilkåret (vilkår 11) skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

30. Kommunen kan kræve dokumentation for, at et vilkårligt vilkår i godkendelsen er overholdt. Dette kan enten ske ved indsendelse af dokumentation, herunder driftsregnskaber, gødningsregnskaber m.v. til kommunen eller ved tilsyn.
31. Ansøger skal føre logbog over egenkontrol, denne skal som minimum indeholde oplysning om:

- Dato for rengøring, servicering og udskiftning af staldmekanik (vaskerobot, ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og lignende).
- Dato for driftsuheld som kan medføre forøget forurening fra virksomheder, samt beskrivelse af hændelse og omfang.

Miljøvurdering

Indholdsfortegnelse

Miljøvurdering	1
1. Grundoplysninger.....	2
1.1 Datablad.....	2
1.2 Udvidelsens omfang	2
2.1 Beskrivelse af eksisterende bygninger	3
2.2 Afstandskrav	4
3. Produktionsanlæg og driften i forbindelse med anlægget	6
3.1 Stald	6
3.2 Opbevaringslagre og kapacitet	7
3.3 Foder	8
3.4 Energiforbrug	9
3.5 Vandforbrug	10
3.7 Råvarer og hjælpestoffer	11
3.8 Affald	11
3.9 Driftsforstyrrelser og uheld.....	12
3.10 Egenkontrol.....	13
4. Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	13
4.1 Management	13
4.2 Bedste tilgængelige foderteknologi	14
4.3 Bedste tilgængelig staldteknologi	14
4.4 BAT i forhold til fosfor	16
4.5 Energi og vandbesparende foranstaltninger.....	16
4.6 Opbevaring af gødning	17
4.7 Udbringning af husdyrgødning.....	18
5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	18
5.1 Ammoniak	18
Arter beskyttet af Habitatdirektivets bilag 4.	20
5.2 Lugt	20
5.3 Transport.....	21
5.4 Lys	23
5.5 Støj.....	23
5.6 Støv.....	24
5.7 Skadedyr.....	24
6. Udbringningsarealer.....	25
7. Produktionens ophør.....	26
8. Alternative muligheder.....	26
9. Konklusion	26
10. Litteratur m.v.....	26

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår godkendelsen er givet på. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse (Skema nummer 44178).

Vurderingerne skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om udvidelse og ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingerne belyse hvilke typer af påvirkninger svineproduktionen har på omgivelserne.

1. Grundoplysninger

1.1 Datablad

Ejer	Morten Dyhr
Ansøger	Landboforeningen Gefion v/ konsulent Pål Krogsgaard Fulbyvej 15 4180 Sorø
Bedriftens adresse	Saltoftevej 2 og 3, 4295 Stenlille.
Matrikelnumre	1e og 1a, Saltoftevej By, Stenlille
Virksomhedens art	Slagtesvineproduktion
CVR-nummer	14 44 26 42
Tilsynsmyndighed	Sorø Kommune

Sorø Kommune har fra Landboforeningen GEFION, modtaget en ansøgning om udvidelse af eksisterende slagtesvineproduktion, på ejendommen Saltoftevej 2 og 3, 4295 Stenlille, ejet/lejet af Morten Dyhr.

1.2 Udvidelsens omfang

Der er i dag en miljøgodkendelse til en årsproduktion på 8.970 slagtesvin (30-100 kg) og 8740 slagtesvin (30-102 kg), i alt 445,9 DE samt 1 ammeko med opdræt 0,89 DE. Der ønskes en udvidelse til 21.200 slagtesvin (28-110 kg), i alt 637,85 DE.

Dyreholdet er placeret hhv. på ejendommene Saltoftevej 2 og 3, 4295 Stenlille. Udvidelse af dyreholdet, kan gennemføres indenfor de bygningsmæssige rammer. På ejendommen Saltoftevej 2 ligger en slagtesvinestald, hvor der også er foderlade og blandeanlæg. Desuden er der i tilknytning til stalden 2 gyllebeholdere og 3 udendørs kornsiloer. Morten Dyhr lejer slagtesvinestalden på ejendommen Saltoftevej 3.

Produktionen på de to adresser er tæt forbundne med fælles foderanlæg og gyllebeholdere, hvilket er grunden til, at de skal have en samlet miljøgodkendelse. Den eneste ændring der foretages af bygningsmæssig karakter er en forhøjelse af ventilationsafkastene. Grisene er opstaldet i 2 separate stalde. Stalden på Saltoftevej 2 består af en ældre mindre afdeling samt en nyere større afdeling samlet 13 hele sektioner. Stalden på Saltoftevej 3 er den nyeste og indeholder 11 sektioner. Dertil kommer 2 gyllebeholdere, foderanlæg og kornsiloer

Gyllen afsættes til bedriften Dyhr Jensen I/S med CVR-nummer 20787473 og John Bay Simonsen med CVR-nummer 32856551. Disse to ejendommers udspretningsarealer er miljøvurderet af Sorø Kommune. Arealerne tilhørende Dyhr Jensen I/S ligger i sårbare områder, hvilket betyder at kommunen har lavet en miljøgodkendelse, hvoraf det fremgår at jorden skal dyrkes på særlige vilkår regler givet efter husdyrgodkendelseslovens § 16. Arealerne tilhørende John Bay Simonsen ligger ikke i særlig sårbare områder, så her er de generelle miljøregler tilstrækkelige.

Planmæssige forhold og landskabelig vurdering

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer og dermed ingen ny påvirkning af landskabet.

2.1 Beskrivelse af eksisterende bygninger

Nedenstående tabel beskriver de enkelte staldafsnits størrelse, facadebeklædning og taghældning.

Tabel 2.1

	Saltoftevej 2	Saltoftevej 3
Facadebeklædning	Norsk marmor	Norsk marmor
Taghældning/ materiale	Stålblader med hældning på ca. 15 grader	Stålblader med hældning på ca. 15 grader
Højde på bygning	Bygningen har en højde på ca. 7,5 m	Bygningen har en højde på ca. 7,2 m.
Grundplan	Stald ca. 2760 m ² , heraf foderlade ca. 510 m ² .	Stalden er på ca. 30,7 * 766,4 m = 2040 m ²
Anvendelse	Slagtesvin og foderlader mv.	Slagtesvin

Der er 2 eksisterende gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 3.000 m³ og 5.000 m³.

Der er vedlagt beliggenhedsplan af ejendommen, med følgende oplysninger:

- Placering af stalde.
- Placering af fodersiloer mv.
- Placering af ventilationsafkast.
- Placering af dræn
- Relevante adgangsveje
- Interne transport veje
- Olietanke overjordiske
- Placering af døde dyr
- Beplantning
- Belysning

Ejendommens bygninger og den ønskede udvidelse ligger ifølge Kommuneplanen i Jordbrugsområde¹ men lige på grænsen til Beskyttelsesområde mod vest².

Kommuneplanens retningslinjer danner baggrund for varetagelsen af landskab, bevaringsværdier og naturbeskyttelsesinteresser m.v. i det åbne land jf. Planlovens § 1 og 12 stk. 1.

Retningslinjerne omfatter ikke byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift jf. Planlovens § 36, stk 1 nr. 3, og som opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Da der ikke sker ændringer i bygningsmassen, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil øge påvirkningen af de landskabelige værdier.

2.2 Afstandskrav

Produktionen overholder afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 i husdyrgodkendelsesloven og §§ 15-19 i naturbeskyttelsesloven³. Det drejer sig om krav om mindste afstand til bl.a. nabobeboelse, beskyttede naturtyper, vandløb, fortidsminder og vandforsyningsanlæg.

¹ Hovedparten af **Jordbrugsområderne** består af områder, som ifølge Jordbrugsanalyse 2000 er "særlig værdifulde landbrugsområder". Disse områder er primært forbeholdt jordbrugserhvervet, som herved får en høj grad af investeringssikkerhed. Derfor er antallet af restriktioner over for jordbrugserhvervet begrænset så meget som muligt.

² **Beskyttelsesområder** er kommunens landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske kerneområder. Der kan som hovedregel kun opføres nye bebyggelser, der har direkte tilknytning til det enkelte jordbrug.

³ Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009 med senere ændringer.

Tabel 2.2: Oversigt over afstandskrav og faktiske afstande:

	Afstandskrav	Faktisk afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	mere end 1.000 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	mere end 1.000 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	ca. 200 m til afvandingskanaler i eng mod vest
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Over 100 m til Saltoftevej og Sorøvej
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	mere end 25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 130 m
Naboskel	30 m	ca. 60 m
Nabobeboelse	50 m	ca. 65 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Ca. 740 m til byzone
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m	Over 2 km (Vedde)
Kirkebyggelinje	300 m	Ca 1,5 km
Fortidsminder	100 m	ca 500 meter til fortidsminde
Strandbeskyttelseslinje	300 m	Rigtig langt over 300 m

3. Produktionsanlæg og driften i forbindelse med anlægget

Alle bygningernes beliggenhed fremgår af oversigtstegning i bilag 1.

3.1 Stald

Staldsystem og fordeling af dyr før og efter udvidelsen

stald	staldsystem	Nudrift/an søgt	Antal dyr	Antal stiplad- ser	Vægt kg		Antal DE	
					Ind	Ud		
Saltoftevej 2 a	Slagtesvin, delvis spalte- gulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	2960	740	30	100	73,06	
		Ansøgt	3833	884	28	110	115,33	
Saltoftevej 2b	Slagtesvin, delvis spalte- gulv, 25-49 % fast gulv	Nudrift	6010	1503	30	100	148,34	
		Ansøgt	7767	1768	28	110	233,69	
Saltoftevej 3	Slagtesvin, delvis spalte- gulv, 25-49 % fast gulv	Nudrift	8740	2040	30	102	224,47	
		Ansøgt	9600	2142	28	110	288,84	
Ammeko 4- 600 kg	Dybstrøelse hele arealet	Nudrift	1	0			0,62	
		Ansøgt	0	0			0,00	
Småkalv 0-6 mdr.	Dybstrøelse hele arealet	Nudrift	1	0			0,27	
		Ansøgt	0	0			0,00	
Sum		Nudrift						446,76
		Ansøgt						637,85
Ændringer alle produktioner								191,09

I vilkåret vedr. antallet af dyr er der givet mulighed for at vægtintervallet kan være lidt anderledes, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Ventilation

Ventilationssystemet reguleres efter hvor mange grise der aktuelt er i staldene. Der udføres en jævnlig rengøring (ved hvert holdskifte) og tilsyn af ventilationskanaler og ventilator, herved fjernes snavs mv. som kan yde modstand og forøge strømforbruget. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der installeres trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. Det er oplyst, at der er ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilation kan etableres manuelt.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der etableres (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperatur styring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Ventilationsprincippet i samtlige slagtesvinestalde er diffus undertryksventilation, hvilket vil sige, at luften trækkes ned gennem loftpladerne, og føres bort gennem luftafkast i tagfladen. Ventilationsafkastene er indtegnet på situationsplan (bilag 1).

Oversigt over maksimal ventilationsydelse i de enkelte staldafsnit

Stald	Type	Maksimal ydelse pr. dyr
Slagtesvin 2a og 2b	Diffust undertryk	Den maximale ydelse er 55 m ³ /time/gris
Slagtesvin 3	Diffust undertryk	Den maximale ydelse er 55 m ³ /time/gris

Rengøring

Slagtesvinestaldene vaskes efter hvert hold grise. Der benyttes en robotvasker. Denne sætter stierne i blød og vasker hvert afsnit med koldt vand. Vasken foregår over 18 timer herved opnås en grundig rengøring samtidig med, at den er vandbesparende. Efter vask tørres staldene med varmekanon.

Der er etableret overbrusning over gødearealet i slagtesvinestalden. Dette bruges til reguleringen af grisenes kropstemperatur. Ydermere holder det spalterne rene og kølige. Dyrene gøder hermed hellere på spalterne end på det faste lejeareal.

3.2 Opbevaringslagre og kapacitet

Al husdyrgødning fra produktionen er gylle. Der er 2 eksisterende gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 3.000 m³ og 5.000 m³. Gyllebeholderne har fast overdækning i form af teltdug.

Gyllebeholderen på 3.000 m³ indeholder 38% af gyllen og er ca. 4 m dyb, hvor ca. 2 m er over jorden. Den har et grundareal på ca. 750 m², og en diameter på ca. 31 m. Gyllebeholderen på 5.000 m³ indeholder 62% af gyllen og er ca. 5 m dyb, hvor ca. 3 m er over jorden. Den har et grundareal på ca. 1020 m² og en diameter på 36 m.

Opbevaringskapacitet

Oplysningerne er fra Landbrugets Byggeblad 95.03-03 af d. 28.10.2009. Normtallene er korrigeret for vægt. I disse tal indgår 0,4 m³ vand pr. m² beholderoverflade.

	FØR Gylle/vand i ton	EFTER Gylle/vand i ton
Slagtesvin 30-102 kg	3861	
Slagtesvin 30-100 kg	3836	
Slagtesvin 28-110 kg		10.960
Fradrag for overdækning af gyl- letank I	-300	-300
Fradrag for overdækning af gyl- letank II	-408	-408
I alt	6.989	10.252

FØR Kapacitet til opbevaring gylle: 8.000 m³ / (6.989 t /12 mdr.) = ca. 13,8 mdr.

EFTER Kapacitet til opbevaring gylle: 8.000 m³ / (10.252 tons /12 mdr.) = ca. 9,4 mdr.

3.3 Foder

Der fremstilles foder af indkøbte råvarer og eget korn. Råvarerne er placeret i foderladen. Korn opbevares i udendørs kornsilo med rør til foderlade. Alt foder udfodres som vådfoder. Korn formales og iblandes mineraler og soja. Der bruges 2800 tons korn, 600 tons soja og 100 tons mineral blanding.

Ejendommens foderforbrug bliver nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein. Mængden af fosfor optimeres ved at tilsætte 4,5 g P pr. FE (foderenhed) i stedet for 4,6 g P pr. FE, som er normen. Dette tiltag er valgt for at overholde kravet om anvendelse af Bedste tilgængelige teknik (BAT), hvad angår mængden af P der udskilles. Der er stillet vilkår (vilkår 11) om dette.

Udover dette konkrete tiltag udarbejdes der foderplaner i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring. Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Foderet indeholder råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer, mens fosforindholdet er lidt lavere end normen. Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

3.4 Energiforbrug

Ressource	FØR	EFTER	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning eller indretning)
Elforbrug i normalt (Regneark Energi-Midt)	Ca. 229.786 kWh.	Ca. 275.000 kWh	
Fyringsolie stald i normalt	3.036	3.634	
Elforbrug oplyst af ansøger	Ca. 300.000 kWh.	Ca. 340.000 kWh.	
Fyringsolie til stald Oplyst af ansøger	Ca. 8.000 liter	Ca. 10.000 l	Olietank står i foderlade
Dieselolie til mini-læsser	Ca. 200 l	Ca. 200 l	Dunke på støbt gulv

Energibesparende tiltag

For at spare på energien, og dermed leve op til referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og Svineproduktion, anvendes der følgende tiltag (BAT):

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning. De enkelte staldafsnit udtørres med varmeblæser efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden. Der anvendes robotvasker hver uge, hvilket formentlig ikke er en forudsætning i normtallene. Robotvaskerne sparer vand og el til ventilation, men det koster på energisiden til olie. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Hvor det er muligt, er der opsat lavenergi lysstofrør/elpærer.
- Nyt male-blandeanlæg reducerer el-forbrug
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

3.5 Vandforbrug

Der anvendes kun vand til dyrenes drikkevand og vask af stalde, da markdriften drives fra andet selskab.

	FØR	EFTER
Drikkevand*	8.147 m ³	9.752 m ³
Drikkevandsspild*	1.328 m ³	1.590 m ³
Vaskevand (stalde)	443 m ³	530 m ³
Samlet vandforbrug normal	Ca. 9.918 m³	Ca. 11.872 m³
Vandforbrug oplyst af ansøger	Ca. 9.300 m ³	10.600 m ³

*(Håndbog i svinehold 2007)

Ejendommen forsynes med vand fra Døjringe vandværk. Staldene vaskes med vaskerobot. Vasken forgår over 18 timer, hvilket indebærer, at stalden reelt sættes i blød med vandmængderne er betydeligt lavere end ved anvendelse af højtryksrensere. – Dette afspejles i FØR, mens EFTER måske er sat for lavt. Regnvand fra tage og befæstede arealer føres til markdræn., jf. vedlagte beliggenhedsplan.

Vandbesparende foranstaltninger (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendt højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Spildevand

Regnvand fra tage er opgjort til 5.500 m³. Afledning fra tagene føres til faskine. Da der ikke opføres nye bygninger, vil regnmængderne fra tagene være uændret efter udvidelsen.

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde er opgjort til 1771 m³ før udvidelsen og 2.120 m³ efter udvidelsen. Vandet ledes til gyllebeholderne og er medregnet som normalt i gødningsberegningen.

3.7 Råvarer og hjælpestoffer

Pesticider og medicin

Der anvendes ikke pesticider eller kemikalier til produktionen, da dyrkning af jorden foregår fra anden virksomhed. Medicin opbevares i medicinskab på de 2 kontorer, der hører til de respektive stalde. Her opbevares også brugte kanyler og flasker frem til aflevering.

Oplag af olie og kemikalier

Der er en fyringsolie tank på 1200 l placeret på fast støbt gulv i foderladen. Fyringsolie anvendes til varmekanon til tørring af stalde. Til minilæsseren anvendes dieselolie 200 l om året, der opbevares i dunke på fast støbt gulv i foderlade. Der opbevares ikke kemikalier i forbindelse med anlægget. Der vaskes kun med vand og der opbevares ikke sprøjtemidler eller fluemidler, da markdriften ikke drives fra virksomheden og fluebekæmpelsen foregår med rovfluer.

Råvarer til foderblanding

De tre udendørs kornsiloer har en kapacitet på 1000 tons hver, mens der indendørs er 12 siloer til andre råvarer med en kapacitet på 30 tons hver. Derudover er der 60 m² indendørs plads til sækkevare (mineraler og træspåner), der beløber sig til ca. 25 tons i alt.

3.8 Affald

Fast affald

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	400 Kg pap. 500 kg plast.	400 Kg pap. 500 kg plast.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	160	200	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Tømt medicin	130 glas flasker.	150 glas flasker.	Indendørs	Kommunal af-

Affald og kanyler EAK kode 180103	130 plast flasker. 10 kg. kanyleaffald	150 plast flasker. 10 kg. kanyleaffald		faldsordning
Jern/metal EAK kode 020110	600 kg	800 kg	Indendørs	Kommunal af- faldsordning

Døde dyr

Ved en produktion på 21.200 slagtesvin er der en dødelighed på ca. 2 % -3 %, dette vil maksimalt svarer til 640 døde slagtesvin med en gns. vægt på 70 kg = 44.800 kg døde slagtesvin.

Døde dyr opbevares på fast areal med kadaverkap. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være indenfor en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår på vedlagte beliggenhedsplan.

Olieaffald

Der er ingen spildolie på ejendommen.

3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

Uheld med gylleudslip kan ske ved lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn eller at gyllevognen vælter. Der udover kan der ske

- strømsvigt i staldanlæggene, som slukker ventilationen.
- fejl i forbindelse med blanding af foder.
- uheld med olie.

Gener i forbindelse med uheld

Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.

Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress. Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.

Uheld med olie vil kunne forurene miljøet.

Minimering af risiko for uheld

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.

- Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- Medicin opbevares i aflåst rum

Minimering af gene og forurening ved uheld

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges. Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes evt. 112 og/eller der vælges de bedste oprydnings- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.). Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser 112 og efterfølgende til Sorø Kommune, Fagcenter Teknik og Miljø 57876000.

3.10 Egenkontrol

Ansøgers forslag til egenkontrol:

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stalde, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og – stationer.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Vilkår om egenkontrol fremgår af vilkår 29 til 31.

4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Flere af de efterfølgende oplysninger findes allerede under de enkelte afsnit i miljøredegørelsen, men bliver hermed opsummeret. Megen teknologi og management, der må regnes som BAT, er allerede indarbejdet i den eksisterende lovgivning.

4.1 Management

Ejendommen drives efter princippet ”godt landmandskab”. Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug i forbindelse med ejendommens regnskab. I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign. Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Det er kommunens vurdering, at der bruges BAT indenfor management.

4.2 Bedste tilgængelige foderteknologi

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring. Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer og er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Udover disse generelle løbende fodertilpasninger, der betragtes som BAT på fodringsområdet, sker der også en konkret fodringstilpasning for at imødekomme BAT-grænseværdien for udskilt fosfor fra slagtesvinene. Dette gøres ved at foderet indeholder 4,5 gram P pr. foderenhed i stedet for normen på 4,6 gram P pr. foderenhed.

Begrænsningen på P i foderet er fastsat i vilkår 11.

4.3 Bedste tilgængelig staldteknologi

Slagtesvinestalden 2a er indrettet med mere end 50-75 % fast gulv og spalter i gødearealet, hvilket er BAT, i forhold til referencesystemet 25-50 % fast gulv. Slagtesvinestald 2 og 3 er indrettet med 1/3 fast gulv, 1/3 spalter og 1/3 drænet gulv hvilket svarer til referencestalde.

Landmandens konsulent har vurderet, at der er en god dyrevelfærd i stalden. Dyrevelfærdskravene til rode og beskæftigelsesmateriale opfyldes ved ophængning af træklodser i overensstemmelse med lovkrav. Derudover sikrer overbrusning af grisene, at de afkøles, så de ikke vælger at gøde i lejearealet. Hermed holdes ammoniakkoncentrationen og temperaturen lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø. Der kan dog være en større arbejdsbyrde ved delvist spaltegulv, da det faste gulv skal renholdes.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Overbrusningen medvirker til at køle dyrene i de varme perioder, binde støv, samt bidrage til regulering af grisenes gødeadfærd, således at svineri i stierne undgås. En vis andel fast gulv minimerer gylleoverfladen i gylle kummen i stalden, og minimerer derfor ammoniakfordampningen.

Staldtemperaturen holdes lavest muligt i alle sektioner. Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper. Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

Emissionsgrænseværdier for ammoniak

Der er foretaget en BAT beregning, jf. Miljøministeriets Vejledende emissions-grænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. (Søer, Smågrise og slagtesvin)

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseniveauer for eksisterende stalde, som er det ammoniak emissionsniveau som de fleste vil kunne opnå inden for økonomisk proportionalitet.

Der er foretaget en BAT beregning, jf. Miljøministeriets Vejledende emissions-grænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Der er taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fra maj 2011.

	Dyreart	Antal	E. grænseværdi * kg N/slagtesvin	Korrigeret E. grænseværdi ** kg N/slagtesvin	Beregnet BAT-krav kg N	Faktisk emission pr slagtesvin	Faktisk emission, Sum kg N
1a	Slagtesvin (28-110 kg) 50-65% fast gulv	3.833	0,31	0,337	1292	0,29	1094
1b	Slagtesvin (28-110 kg)	17.367	0,36	0,39	6773	0,37	6349

	25-49% fast gulv						
	Sum				8065		7.443

*Emissionsgrænseværdierne for stalde med gyllesystem fremgår af Vejledninger for slagtesvin fra miljøministeriet af maj 2011. Her er valgt værdier for eksisterende stalde tabel 2.

**Ved afvigende vægtgrænser skal emissionsgrænseværdien korrigeres efter følgende ligning:
 Korrektion vægt slagtesvin: $(\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,23 + 0,1872 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})) / 2994 \sim 1,088$

Ansøgningens beregninger viser at produktionens udledning af ammoniak efter udvidelsen vil være 7.443,32 kg N/år, og det er dermed kommunens vurdering, at BAT-kravet overholdes.

Kommunen har stillet vilkår til BATi vilkår 4 i form af krav til staldsystemer og vilkår 10 i form af krav om fast overdækning af gyllebeholderne.

4.4 BAT i forhold til fosfor

Der er foretaget en BAT beregning i forhold til fosfor, jf. Miljøministeriets Vejledende emissions-grænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

$21.200 \text{ slagtesvin} / 33 = 637,9 \text{ DE} * 20,5 \text{ kg P} = 13.077 \text{ kg P}$

For at overholde kravet er der indsat en foderkorrektion med reduceret indhold af fosfor i slagtesvinefoderet fra norm 4,6 g fosfor til 4,5 kg P pr. FE.

Jf. it-systemet er den totale producerede fosformængde efter korrektion 12.723 kg P

Emissionsgrænseværdien for fosfor er overholdt med fodertilpasning jf vilkår 11, og krav om egenkontrol jf. vilkår 31.

4.5 Energi og vandbesparende foranstaltninger

Efterlevelse af BAT krav – krav til anvendelse af bedste tilgængelige teknik på energi og vandområdet er beskrevet i afsnit 3.4 og 3.5. Det er kommunens vurdering, at de beskrevne måder at håndtere forbruget af vand og energi lever op til BAT-kravene.

4.6 Opbevaring af gødning

Gyllebeholder	Rumfang m ³	Diameter-Højde	Overdækning	Opført år	Gennemført 10-års beholder kontrol
Eksisterende beholder 1	3000	4 meter, heraf 2 over jorden. Diameter 31 m.	ja	1998	Ja. Ingen bemærkning
Eksisterende beholder 2	5000	5 meter, heraf 2 over jorden Diameter 36 m.	ja	2006	Ja. Ingen bemærkning
For-tank gylle Saltoftevej 2	20	Underjordisk	ja	1998	
For-tank gylle Saltoftevej 3	20	Underjordisk	ja	2006	
Sikkerhedstank for blanderum	25	Underjordisk	ja	2003	

BAT beskrivelse til gyllebeholder

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tankene tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at sikre lav ammoniakfordampning og sikre mod lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol Gyllebeholderne på ejendommen har fast

overdækning i form af telt, derfor er der sikret en stabil lav ammoniakemission fra tankene, der er lavere end ved flydelag baseret på halmtilførsel.

Det er kommunens vurdering at opbevaring af gylle lever op til BAT-kravene.

4.7 Udbringning af husdyrgødning

BAT-krav i forbindelse med udbringning af gylle håndteres i miljøgodkendelserne efter § 16, som i forbindelse med denne miljøgodkendelse er lavet til ejerne af udspretningsarealerne.

5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om der fra det samlede anlæg vil være væsentlige negative konsekvenser for den omgivende beskyttede natur og de omkringboende.

5.1 Ammoniak

Tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne, beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0,00
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	4909,02
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2084,64
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	449,66
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Tabellen stammer fra ansøgningsystemet

De dele af produktionen, der ændres, er omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 %.

Kravet til maksimal ammoniakemission kan direkte aflæses i it-systemet. Derudover skal den samlede produktion vurderes og beregnes i forhold til BAT (Bedste tilgængelig teknologi). Den beregnende maksimale ammoniakemission i forhold til BAT er der redegjort nærmere for i afsnittet om BAT.

	Tilladte meremission i forhold til det generelle ammoniakkrav på 30 % (jf. ansøgning)	Beregnende tilladte meremission i forhold til BAT kravene
Samlet ammoniakemission	8.728 kg N	8.065 kg N

De skrappeste af ovenstående 2 ammoniakkrav skal overholdes. Derfor må den ansøgte produktion maksimalt have en ammoniakemission på 8.065 kg N/år.

Da gyllebeholderne i forvejen er overdækket, reducerer det fordampningen i forhold til, hvis de ikke var overdækkede. BAT-emissionskravet er derfor overholdt. Den samlede emission efter udvidelsen fremgår af nedenstående skema

	Emission før	Emission efter	Meremission
Samlet ammoniak-emission Jf. it-systemets tal	5.537 kg N	7.443 kg N	1.906 kg N

Internationale naturbeskyttelsesområder og større sårbare naturområder

Det nærmeste Natura 2000 område (internationaler naturbeskyttelses-områder) er habitatområde nr. 137 ” Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å” og ligger ca 4,5 km nord for produktionsanlægget.

Det nærmeste naturområde omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk.1 nr. 2 (kategori 2 natur) ligger ca. 2.700 meter nord for anlægget. Der er tale om et overdrev. Der er foretaget en beregning af den totale ammoniakdeposition fra anlægget til området. Beregningen viser, at den totale deposition fra produktionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år.

Da afstanden til internationalt beskyttet natur er væsentlig større end til kategori 2 natur, er det kommunens vurdering, at der heller ikke til disse områder vil være ammoniakdeposition fra anlægget.

Det er kommunens vurdering, at hverken kategori 2 natur eller naturtyper, der danner udpegningsgrundlag for internationalt beskyttet natur vil kunne påvirkes væsentligt af produktionen på Saltoftevej 2 og 3.

Kategori 3 natur

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens /2/ bilag 3 skal kommunen vurdere, om der er naturarealer benævnt kategori 3 natur, der vil blive påvirket af en merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 naturtyper er heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.

Den nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 650 m nord for anlægget. Beregninger viser, at der til denne mose sker en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år. Merbelastningen er således væsentlig lavere end den højst tilladte belastning.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Sorø Kommune har desuden undersøgt om der inden for en afstand af 1.500 meter findes andre naturarealer beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, der evt. kunne blive påvirket af ammoniakemmissionen fra anlægget i en sådan grad, at det kan ændre naturtypens tilstand og dermed være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3.

Ca. 300 meter vest for anlægget findes en beskyttet eng. Beregninger viser, at der til engen sker en merdeposition på 0,9 kg N/ha/år

Natur- og Miljøklagenævnet har i flere afgørelser fastslået, at der ved vurderingen af om udvidelse af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i et nærliggende § 3 område, må der tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år. I givet fald vil det ansøgte efter den tilgængelige viden ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den beskyttede naturtype, uanset hvor stor tilførsel der samlet set sker til naturområdet.

På baggrund heraf er det Sorø Kommunes vurdering, at merbelastningen på den beskyttede eng på 0,9 kg N/ha/år ikke vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2.

Indenfor en radius af 1500 meter fra anlægget ligger der en række små vandhuller, der også er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Alle vandhuller ligger væsentlig længere væk end den beskyttede eng. Det er derfor Sorø Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en merbelastning på over 1 kg N/ha til nogen af disse vandhuller, og der derfor ikke er risiko for tilstandsændringer af dem.

Arter beskyttet af Habitatdirektivets bilag 4.

Idet håndtering af husdyrgødning på udspretningsarealer ikke er en del af denne miljøgodkendelse, vil den væsentligste påvirkning af potentielle levesteder for arter opført på habitatdirektivets bilag 4, være ammoniakdeposition. Da beregninger viser, at ingen naturarealer i nærheden vil blive påvirket væsentligt af ammoniak fra anlægget, er det kommunens vurdering, at der ikke vil ske nogen påvirkning af Bilag 4 arter og deres levesteder, som følge af udvidelsen.

5.2 Lugt

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på husdyrtype, kg dyr på stald (antal stipladser) og staldsystem.

Geneafstandene beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Beregningen foregår dels ved hjælp af FMK-vejledningen og dels den nye lugtvejledning.

I det aktuelle projekt var det uden yderligere tiltag problematisk med beliggenhed i forhold til enkeltbeboelse og byzone, fordi der med en forøgelse af produktionen vil ske en øget lugtpåvirkning.

Der er derfor taget ekstra forholdsregler for at reducere lugten, det er gjort ved at forhøje skorstene til 8 m, hvilket er en forøgelse af afkasthøjden på henholdsvis 2 m på Saltoftevej 2 og 1,5 m på Saltoftevej 3. Derudover er der indsat miljøkors i alle afkast, som øger afkasts hastigheden. Der er sammen med ansøgningen fremsendt en OML-beregning, der viser, at lugtgenerne reduceres med 31% ved de gennemførte tiltag. Hermed overholdes genekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig. Lugtberegning fremgår af bilag 3.

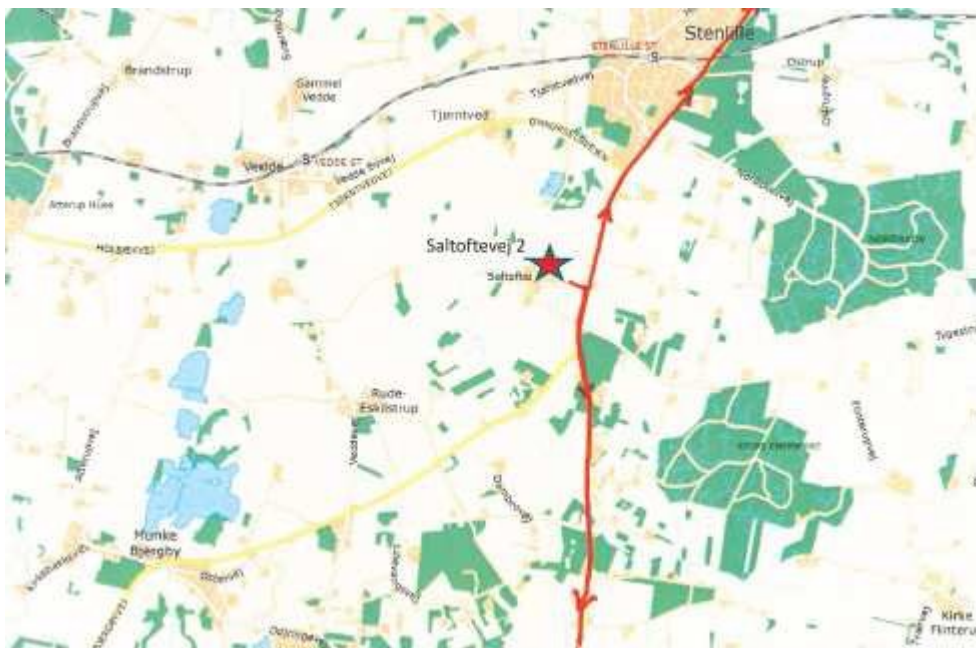
Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	664,22	664,22	784,98	749,72	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	503,23	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	238,10	238,10	299,17	126,83	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

Tabellen stammer fra IT-ansøgningssystemet

Afstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, samt overholdelse af genekriteriet fremgår af ovenstående tabel. OML-beregningerne fremgår af bilag 3.

5.3 Transport

Kort med kørselsruter:

Eksterne transporter til ejendommen kommer hovedsageligt fra syd ad rute 57 fra Sorø og motorvejen. Smågrisetransporter kommer fra nord.

Antal transporter årligt	Før	Efter	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons	360	340	Medio april + maj og start september i tidsrummet kl. 06-22. Der køres med 20 m3 vogne før og 25 m3 efter, derfor reduktion trods mere gylle
Indtransport af korn med traktor	250	250	I høst køres døgndrift. Samme antal transporter men større læs.
Foder transporter	30	30	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Køb af smågrise	96	96	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af døde dyr	60	60	Normalt i hverdage - Men kan forekomme hele døgnet
Udlevering af slagtesvin	160	160	Hverdage 05-12. Samme antal transporter men større læs. Kan undtagelsesvis forekomme hele døgnet.
Diverse transporter	50	50	Hverdage 07-15

Transporter i alt	1006	986	
Gns. antal	2,8	2,7	

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Al gylle udbringes med gyllevogn. For at minimere udbringningsperioden køres der med 3 gyllevogne af gangen. Indhøst af korn vil ligeledes foregå i en koncentreret periode.

Der er før udvidelsen ca. 1006 transporter og efter udvidelsen ca. 986 transporter, idet transporterne optimeres. Udspredding af gylle og indhøst af korn foregår over forholdsvis få dage om året, og vil derfor ikke påvirke de ugentlige faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

Både i før og efter - situationen er der ca. 1,1 transporter om dagen (uden gylletransporter og indhøst af korn).

Der er 1 indkørsel til ejendommen fra rute 57, Holbækvej. Smågrise transporter med lastbiler kommer fra Holbæksiden. Anden trafik går mod Sorø og motorvejen.

5.4 Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen. Der er opsat lys ved indgang og i forbindelse med udleveringsrum. Disse belysningskilder er afskærmet. Der er desuden belysning ved gavlen til foderladen. Dette lys vil være tændt ved aflæsning af foder udenfor tidspunkter med dagslys. Det normale tidsrum for belysning er fra kl. 05.00 – 19.00.

5.5 Støj

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I kip	Hele døgnet	*
Dyr i stalde	I staldene	Ca. kl. 05.00-19.00 alle	*

		dage.	
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører hele døgnet, men indendørs med lukket port.	*kan ikke høres udenfor bygningen
Korntørring	I tre udendørs siloer	Normalt i høst og 30 dage efter, hele døgnet	Af en type der ikke skulle udskille lavfrekvensstøj
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne. Kornvogne fra arealer til siloer	I højsæsonerne – hele døgnet.	*Nyere og større traktorer minimere køretiden på det enkelte areal og larmer mindre

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støj fra gylleudkørsel foregår kun i to højsæsoner; forår og sensommer. Støj fra kornvogne kun i høst. For at begrænse støjgener kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnlige, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødige støj.

Placering af støjkilder i form af ventilationsafkast, udleveringsrum og fodersiloer fremgår af situationsplanplan, bilag 1.

Sorø Kommune vurderer, at støjbelastningen fra produktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende, da der er stillet vilkår (vilkår 17) om at de generelle anbefalede støjgrænser angivet af miljøministeriet overholdes.

5.6 Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs og foderet bliver sneget, hvilket reducerer støv væsentligt.

Der kan desuden forekomme støv fra alm. kørsel i tørre perioder. Det er dog kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige støvgener for de omkringboende.

5.7 Skadedyr

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Der benyttes rovfluer fra firmaet Miljøfluen til bekæmpelse af staldfluerne, og effekten er dokumenteret gennem adskillige år. Rovfluerne lever under spalterne, og deres larver parasiterer staldfluerne larver, således at formeringen reduceres væsentligt.

Foderet er opbevaret i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya bliver leveret i korngrav og derfra med snegl til råvaresiloer. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i korngrav. Færdigblandet foder transporteres med snegl til færdigvaresiloer og derfra med fodringssystemet ud i staldene. Der er udendørs kornsilo. Foderladen rengøres jævnligt.

Der sørges for, at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lign. vil dette blive fjernet, når de døde dyr er blevet afhentet. Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Det er kommunens vurdering, at der heller ikke efter udvidelsen vil være væsentlige gener fra skadedyr for omkringboende.

6. Udbringningsarealer

Der hører ikke udspretningsarealer til bedriften. Gyllen udbringes på arealer tilhørende Dyhr Jensen I/S og John Bay Simonsen. Der er givet miljøgodkendelse jvf. Husdyrgodkendelseslovens § 16 af arealerne tilhørende Dyhr Jensen I/S, da kommunen har vurderet at arealernes beliggenhed kræver en sådan godkendelse.

Arealerne tilhørende John Bay Simonsen (se kortbilag for beliggenhed af arealerne) ligger alle udenfor arealer omfattet af nitratklasser, fosforklasser og nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne afstrømmer til Musholm Bugt som ikke er Natura 2000 område. Det er desuden Sorø Kommunes vurdering, at der ikke er stærkt skrånende arealer direkte mod vandløb og søer eller andre forhold vedrørende beskyttede naturarealer, der kræver en særskilt miljøgodkendelse af arealerne.

7. Produktionens ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle gyllebeholdere blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom, der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

8. Alternative muligheder

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme. Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenariet på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være tilstede og denne må afvikles. Et 0-scenarie vil også betyde at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

9. Konklusion

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt overholder lovgivningens krav til indpasning i landskabet og til de hensyn der skal tages til omboende. Det ansøgte projekt lever ligeledes op til kravene om anvendelse af bedst tilgængelig teknik og overholder lovgivningens krav i øvrigt, er det kommunens vurdering, at der ikke er grundlag for at stille krav om anvendelse af andre og evt. bedre tekniske løsninger.

10. Litteratur m.v.

1. Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
2. Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
3. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v, nr. 915 af 27. juni 2013.

4. Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26. juni 2010
5. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1321 af 21. december 2011.
6. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen (2005): Vejledning vedr. sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug (med opdaterede tålegrænser for naturtyper december 2005).
7. Institut for miljøvidenskab, (2010): Deposition af N komponenter 2009 – Kommuner.
8. DMU, (2005): Usikkerheder i modeller for ammoniak i forbindelse med VVM og tærskelværdi for beregnet kvælstofafsætning for en enkelt kilde til særlig følsomme naturområder.
9. Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
10. Lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 587 af 27. maj 2013
11. Bekendtgørelse nr. 408 af 1/5 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bkg. om habitatdirektivet).
12. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse lovbek. nr. 951 af 3. juli 2013 (naturbeskyttelsesloven).
13. Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr.463 af 21. maj 2007.